

SK Legal Alert

Február 2023

Weinhold Legal

Zákon o preverovaní zahraničných investícií

Až do 23. decembra 2022 slovenský právny poriadok neobsahoval komplexnú právnu úpravu v oblasti preverovania zahraničných investícií z tretích krajín, t.j. z iných ako členských štátov Európskej únie (ďalej len „EÚ“), ani úpravu spolupráce s členskými štátmi EÚ a Európskou komisiou (ďalej len „EK“). Tento nedostatok bol odstránený schválením a publikáciou nového zákona č. 497/2022 Z. z., o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZpZI“), ktorý v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) zaviedol komplexný mechanizmus preverovania zahraničných investícií z krajín mimo členské štáty EÚ. Jeho stručné zhrnutie Vám priblížime v tomto alerte.

Základné pojmy ZpZI

Zahraníchnou investíciou sa na účely zákona rozumie investícia, ktorá je **plánovaná** alebo **uskutočnená** **zahraníchným investorom**, ak zahraničnému investorovi **umožní** priamo alebo nepriamo

- ▶ nadobudnúť cieľovú osobu alebo jej časť;
- ▶ vykonávať účinnú účasť v cieľovej osobe;
- ▶ zvýšiť¹ účinnú účasť v cieľovej osobe;

- ▶ vykonávať kontrolu v cieľovej osobe; alebo
- ▶ nadobudnúť vlastnícke právo alebo iné právo k podstatným aktívam cieľovej osoby a zároveň ide o kritickú zahraničnú investíciu; iným právom sa rozumie právo užívať alebo disponovať podstatnými aktívami cieľovej osoby.

Zahraníchným investorom sa rozumie:

- ▶ každý, kto uskutočnil / plánuje uskutočniť zahraničnú investíciu a nie je občanom SR ani iného členského štátu EÚ ani v nich nemá sídlo / miesto podnikania („osoba z tretej krajiny“);
- ▶ občan SR / iného členského štátu EÚ, ktorý uskutočnil / plánuje uskutočniť zahraničnú investíciu, ktorej financovanie je zabezpečené zdrojmi od orgánu verejnej moci tretej krajiny / subjektom s majetkovou účasťou tretej krajiny / ak takýto občan koná vo vzťahu k tejto zahraničnej investícii v zhode (v zmysle definície Obchodného zákonníka) s osobou z tretej krajiny, s orgánom verejnej moci tretej krajiny / so subjektom s majetkovou účasťou tretej krajiny;
- ▶ osoba so sídlom / miestom podnikania v SR / v inom členskom štáte EÚ, ktorá uskutočnila zahraničnú investíciu alebo plánuje takúto investíciu uskutočniť, ak - je ovládaná ((v zmysle definície Obchodného zákonníka) osobou z tretej krajiny, orgánom verejnej moci tretej krajiny alebo subjektom s majetkovou účasťou tretej krajiny,

¹ Zvýšením účinnej účasti sa rozumie zvýšenie už nadobudnutej účinnej účasti zahraničného investora na základnom imaní / na hlasovacích právach cieľovej osoby najmenej na 50 %; ak ide o kritickú zahraničnú investíciu, rozumie sa ním zvýšenie už nadobudnutej účinnej účasti zahraničného investora na základnom imaní / na hlasovacích

právach cieľovej osoby najmenej na 20 % a vždy pri dosiahnutí najmenej 33 % alebo 50 %.

SK Legal Alert

Február 2023

Weinhold Legal

- jej konečným užívateľom výhod je osoba z tretej krajiny, orgán verejnej moci tretej krajiny alebo subjekt s majetkovou účasťou tretej krajiny,
  - financovanie zahraničnej investície je zabezpečené prostredníctvom zdrojov poskytnutých orgánom verejnej moci tretej krajiny alebo subjektom s majetkovou účasťou tretej krajiny alebo
  - koná vo vzťahu k tejto zahraničnej investícii v zhode s osobou z tretej krajiny, s orgánom verejnej moci tretej krajiny alebo so subjektom s majetkovou účasťou tretej krajiny;
- právne usporiadanie majetku s cudzím prvkom (t.j. právne usporiadanie, ktoré zahraničný investor ako je definovaný vyššie riadi v zmysle ZoPZI, na ktorého účet bola zahraničná investícia uskutočnená alebo je jej uskutočnenie plánované; ak právne usporiadanie majetku s cudzím prvkom nemá právnu subjektivitu, za zahraničného investora sa považuje osoba poverená spravovaním tohto majetku.

Cieľovú osobu zákon vymedzuje ako osobu so sídlom v SR, ktorá existuje alebo vznikne v súvislosti so zahraničnou investíciou, a to bez ohľadu na jej právnu formu, existenciu právnej subjektivity, spôsob financovania a zameranie činnosti vrátane zamerania činnosti na dosahovanie zisku. Cieľovými osobami tak môžu byť i tzv. startupy, občianske združenia či univerzity.

Účinná účasť je podiel na základnom imaní alebo na hlasovacích právach cieľovej osoby najmenej 25 %; ak ide o kritickú zahraničnú investíciu, účinnou účasťou je podiel na

základnom imaní alebo na hlasovacích právach cieľovej osoby najmenej 10 %.

Zahraničné investície podliehajúce preverovaniu

Preverovaniu podľa ZoPZI budú, resp. môžu podliehať 2 skupiny zahraničných investícií:

1. Kritické zahraničné investície

Kritickými zahraničnými investíciami sa rozumejú zahraničné investície, v súvislosti s ktorými vzhľadom na význam cieľovej osoby alebo jej činnosti z pohľadu udržania základných funkcií štátu² existuje zvýšené riziko negatívneho vplyvu na bezpečnosť alebo verejný poriadok Slovenskej republiky.

Žiadna z týchto investícií sa nesmie uskutočniť bez predchádzajúceho prešetrenia a bez vydania rozhodnutia o povolení zahraničnej investície, resp. rozhodnutia o podmienenom povolení zahraničnej investície.

Žiadosť o vydanie povolenia bude zahraničný investor podávať Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „**Ministerstvo**“).

2. Ostatné zahraničné investície

Ostatnými zahraničnými investíciami sú „nekritické“ zahraničné investície, t. j. zahraničné investície, ktoré nespadajú do kategórie kritických zahraničných investícií.

K preverovaniu tejto skupiny investícií dôjde na žiadosť zahraničného investora alebo z moci úradnej.

² Rozumejú sa nimi tak vonkajšie funkcie, ako napríklad obranu štátu, ako aj vnútorné funkcie štátu, ktorými sú funkcia bezpečnostná, právna, ekonomická, sociálna, ale aj kultúrna.

SK Legal Alert

Február 2023

Weinhold Legal

V prípade preverovania „nekritických“ zahraničných investícií na základe žiadosti je zahraničný investor oprávnený podať žiadosť len pred uskutočnením investície. Zahraničnú investíciu však môže uskutočniť bez ohľadu na to, či konanie o jej povolenie ešte prebieha. Štát v takomto prípade nebude niesť zodpovednosť za prípadné náklady, ktoré zahraničnému investorovi alebo cieľovej osobe vzniknú v dôsledku vydania podmieneného povolenia alebo zákazu skôr uskutočnenej zahraničnej investície.

Zahraničné investície môžu byť preverované z moci úradnej do 2 rokov odo dňa ich uskutočnenia. Preverovanie je Ministerstvo oprávnené začať v nasledujúcich prípadoch:

- ▶ možno odôvodnene predpokladať, že riziko negatívneho vplyvu zahraničnej investície existovalo už v čase jej uskutočnenia;
- ▶ niektorý z členských štátov EÚ predloží dôvodné pripomienky alebo Európska komisia predloží dôvodné stanovisko k zahraničnej investícii; alebo
- ▶ existuje dôvodné podozrenie z obchádzania zákona.

Konanie o zahraničnej investícii

Konanie pozostáva z nasledujúcich častí:

1. Posúdenie rizika negatívneho vplyvu zahraničnej investície na bezpečnosť a verejný poriadok SR

Táto časť sa týka výlučne „nekritických“ zahraničných investícií, o ktorých preverenie bola Ministerstvu doručená žiadosť. Ministerstvo posúdi riziko negatívneho vplyvu zahraničnej investície s dvomi možnými výsledkami:

- ▶ riziko nie je identifikované – Ministerstvo zašle potvrdenie zahraničnému investorovi a cieľovej skupine;
- ▶ riziko je identifikované – Ministerstvo zahraničnému investorovi a cieľovej skupine odošle oznámenie o začatí preverovania zahraničnej investície.

2. Preverenie zahraničnej investície

Preverenie zahraničnej investície začína dňom odoslania oznámenia o začatí preverovania zahraničnému investorovi a cieľovej osobe.

Do procesu preverovania sú okrem Ministerstva zapojené aj:

- ▶ konzultujúce orgány (Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo obrany SR a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR), ktoré poskytujú stanovisko k vplyvu zahraničnej investície;
- ▶ policajný zbor a spravodajské služby, ktoré poskytujú informácie;
- ▶ ministerstvo financií, ktoré poskytuje stanovisko k záväzkom SR vyplývajúcim z medzinárodných zmlúv o podpore investícií.

Ministerstvo na základe vyššie uvedených a ďalších stanovísk, informácií od zahraničného investora / cieľovej osoby vypracuje stanovisko, podľa ktorého zahraničná investícia:

- ▶ nemá negatívny vplyv a rozhodne o jej povolení;
- ▶ má negatívny vplyv, ktorý možno odstrániť prostredníctvom mitigačných opatrení³ a rozhodne o jej podmienenom povolení;

³ Mitigačné opatrenia a povinnosti zahraničného investora, ktorými sa zabezpečí plnenie mitigačných opatrení, sú súčasťou stanoviska.

SK Legal Alert

Február 2023

Weinhold Legal

- ▶ má negatívny vplyv⁴ a rozhodne o jej zázake.

Zahraničný investor, ktorému bola (podmienečne) povolená kritická zahraničná investícia sa musí zapísať do registra partnerov verejného sektora najneskôr do troch mesiacov odo dňa doručenia príslušného rozhodnutia; v prípade plánovanej zahraničnej investície od jej uskutočnenia.

Preskúmanie rozhodnutí

Zahraničný investor a cieľová osoba majú právo do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podať na Ministerstve proti nemu **rozklad**. Podanie rozkladu nemá odkladný účinok.

O rozklade rozhodne minister Ministerstva, na základe návrhu, ktorý vypracuje ním ustanovená komisia. Proti jeho rozhodnutiu o rozklade nemožno podať ďalší rozklad.

Do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia môže zahraničný investor a cieľová osoba podať **správnu žalobu** na Najvyšší správny súd SR.

Rozhodnutie možno preskúmať i v rámci **obnovy konania**⁵:

- ▶ na návrh účastníka konania, ak vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ktoré nemohli byť bez zavinenia účastníka uplatnené v konaní;
- ▶ ak Ministerstvo po právoplatnom skončení konania zistí, že mu zahraničný investor / cieľová osoba poskytli nepravdivé alebo neúplné informácie, podklady alebo vysvetlenia a tým ovplyvnili výsledok kontroly.

Rozhodnutím vydaným v obnovenom konaní dôjde k zrušeniu a nahradeniu pôvodného potvrdenia, resp. rozhodnutia.

Správne delikty a sankcie

Zahraničný investor i cieľová osoba sa môžu porušením povinností vyplývajúcich im zo ZoPZI dopustiť správneho deliktu. Za tento delikt im následne môže byť uložená pokuta.

1. Správne delikty zahraničných investorov

V závislosti od závažnosti deliktu možno zahraničnému investorovi uložiť **pokutu do výšky hodnoty**:

- ▶ zahraničnej investície; alebo
- ▶ rovnajúcej sa súčtu 2 % celkového čistého obratu dosiahnutého zahraničným investorom, osobami, ktoré zahraničný investor ovláda a osobami, ktoré ovládajú zahraničného investora, za posledné ukončené účtovné obdobie (ďalej len "**Čistý obrat**")

za najzávažnejšie delikty, ako napríklad:

- ▶ uskutočnie kritickej zahraničnej investície, ktorej nepredchádzalo podanie žiadosti o jej preverenie;
- ▶ porušenie mitigačného opatrenia / povinnosti zabezpečiť plnenie mitigačných opatrení;
- ▶ porušenie povinnosti určiť správcu;
- ▶ porušenie povinnosti obmedzenia práv alebo zákazu výkonu práv; alebo

⁴ V prípade uskutočnenej zahraničnej investície sú súčasťou stanoviska aj povinnosti zahraničného investora, ktorými sa zabezpečí plnenie zákazu zahraničnej investície.

⁵ Ministerstvo nariadi obnovu konania v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedelo o skutočnostiach odôvodňujúcich obnovu konania, najneskôr však do troch rokov odo dňa právoplatného skončenia konania.

SK Legal Alert

Február 2023

Weinhold Legal

- ▶ porušenie zákazu zahraničnej investície alebo povinnosť zvrátiť uskutočnenú zahraničnú investíciu.

Pre určenie maximálnej výšky pokuty sa pritom vyberie hodnota, ktorá je vyššia.

Ak uvedené hodnoty nebude možné určiť / ich určenie nebude spôsobovať neprimerané prietahy v konaní, bude maximálna možná výška pokuty činiť 1.000.000 eur.

2. Správne delikty cieľových osôb

Správneho deliktu sa môže dopustiť i cieľová osoba, ak:

- ▶ neposkytne súčinnosť, čím sťaží ďalší priebeh konania;
- ▶ poskytne nepravdivé / neúplné informácie, podklady alebo vysvetlenia, a tým ovplyvní výsledok konania;
- ▶ poruší niektorú z povinností súvisiacu s administratívnou kontrolou či kontrolou na mieste;
- ▶ apod.

Cieľovej osobe, ktorá sa dopustila správneho deliktu, môže byť uložená pokuta až do výšky 50.000 EUR. Pokutu môže Ministerstvo uložiť aj opakovane, ak predchádzajúce uloženie pokuty nevedlo k náprave a protiprávny stav trvá.

○ ○ ○

Vyššie vymedzený mechanizmus preverovania zahraničných informácií nadobudne **účinnosť** spolu so všetkými ostatnými ustanoveniami ZoPZI. Zahraničným investorom, cieľovým osobám i ostatným dotknutým osobám na jeho základe začnú vznikať práva a povinnosti **od 1. marca 2023**.

Informácie uvedené v tomto bulletine sú prezentované na základe nášho najlepšieho presvedčenia a poznatkov získaných v čase, keď bol tento text daný do tlače. Avšak konkrétne informácie vzťahujúce sa k témam uvedeným v tomto bulletine by mali byť konzultované skôr, než na ich základe bude urobené akékoľvek rozhodnutie.

Informácie uvedené v tomto bulletine súčasne nemožno chápať ako vyčerpávajúci popis relevantnej problematiky a všetkých možných dôsledkov. Ďalej si dovoľujeme poznamenať, že na niektoré záležitosti uvádzané v tomto bulletine môžu existovať rôzne právne názory. Je teda možné, že v budúcnosti prevládne iný právny názor, ako ten, čo je uvedený v texte.

Za účelom získania ďalších informácií kontaktujte, prosím, partnera / manažéra, s ktorým ste zvyčajne v spojení, alebo nižšie uvedených advokátov tímu Weinhold.

Tomáš Čermák
Vedúci advokát
tomas.cermak@weinholdlegal.com

Karin Konečná
Advokát
karin.konecna@weinholdlegal.com